

H4i APPPOSITIO ELI SUBSTANTIIVIATTRIBUUTTI

(ktiv male)

(päivitelty 12.9.2023)

H4 HEPREA KIELIOPPI <https://gen.fi/h4.html>

H4i LAUSEOPPI <https://gen.fi/h4i.html>

H4i Appositio eli substantiiviattribuutti (ktiv male)

<https://gen.fi/h4i-appositio-kt.html>

SISÄLLYSLUETTELO

0. Dokumentteja
1. Johdanto
2. Esimerkkejä
3. Apposition ja nominaalilauseen erottaminen
4. Harjoitus

0. DOKUMENTTEJA

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Academy of the Hebrew Language (Heprean kieliakatemia) (AHL)

<https://hebrew-academy.org.il/>

Aejmelaeus et al.: Ihan täyttä hepreaa. Kirjapaja 2015 (ITH)

Aspinen, Mika: Raamatun heprean kielioppi. Finn Lectura 2011 (MA)

Lyytikäinen & Gamzu: Opi hepreaa. 2. p. Aurinko Kustannus 2020 [2017] (LG)

1. JOHDANTO

Tämän dokumentin voi lukea myös vokalisoituna:

H4i Appositio eli substantiiviattribuutti

<https://gen.fi/h4i-appositio.html>

Attribuutit eli substantiivin määritteet ja lisäykset jakautuvat adjektiivi- ja substantiiviattribuutteihin. Jälkimmäisiä kutsutaan myös appositioattribuuteiksi, joista allekirjoittaneen tuottamissa dokumenteissa lyhyempää appositio-nimitystä (**ad** lähellä, vieressä, **positio** [-ō] asema, sijainti). Appositio tarkoittaa mutkan suoristaen "lisäystä".

Heprean attribuutti on poikkeuksetta aina pääsanansa jälkeen. Suomea puhuvan on oltava tässä tarkkana: meillä attribuutti on ennen pääsanaa.

Adjektiiviattribuutit ovat adjektiiveja tai adjektiivisesti käytettyjä pronomineja, järjestyslukuja tai partisiippeja, jotka taipuvat pääsanansa mukaan luvussa (yks., mon.), suvussa (mask., fem.) ja määräytyneisyydessä. Valtaosa attribuuteista on juuri näitä adjektiiviattribuutteja.

H4i Adjektiiviattribuutti

<https://gen.fi/h4i-adjektiiviattribuutti.html>

Mutta myös substantiiveja ja substantiivisesti käytettyjä pronomineja tai numeraaleja voidaan käyttää substantiivin määritteinä ja lisäyksinä. Näitä kutsutaan siis nimellä "appositio". Appositio voi koostua myös omistusrakenteesta tai useammasta sanasta, jotka muodostavat appositiolausekkeen.

2. ESIMERKKEJÄ

(7)

אישה אלמנה

nainen, **leski**; **leski**vaimo (2Sam14_05)

לבני ליצחק

pojalleni, **lisakille** (1Moos24_04)

ברכני גם אני אבי

siunaa minut, **myös minut**, isäni (1Moos27_34)

- verbissä oleva objektisuffiksi (-ni) vahvistetaan appositiolausekkeella "gam ani, myös minä"

דוד המלך

kuningas Daavid

את העיר הזאת את יריחו

tämän kaupungin, **Jerikon**; tätä kaupunkia, Jerikoa (Joos06_26)

- hazot on adjektiiviattribuutti

ישוע המשיח

Messias Jeesus

שעור אחת

oppitunti yksi

3. APPPOSITION JA NOMINAALILAUSEEN EROTTAMINEN

Ilmaisu "David hamelech" voi klassisessa hepreassa tarkoittaa kahta asiaa:

- 1. kuningas Daavid (appositio)
- 2. Daavid on/oli se kuningas. (nominaalilause)

Nykyhepreassa tätä ongelmaa ei ole: jos nominaalilauseen subjekti ja predikaatti ovat samassa määräytyneisyysmuodossa olevia substantiiveja, niin silloin on käytettävä kopulaa eli sidesanaa. Myös klassisessa hepreassa voidaan käyttää kopulaa, mutta se ei ole pakollista.

H4i Nominaalilause

<https://gen.fi/h4i-nominaalilause.html>

H4i Kopula eli yhdistävä sidesana

<https://gen.fi/h4i-kopula.html>

(3)

דוד המלך

kuningas Daavid (appositio) tai
[Daavid on/oli se kuningas. (nominaalilause)]

דוד הוא המלך.

Daavid on se kuningas. (nominaalilause)

יונה היא ציפור.

Kyyhkynen on lintu. (nominaalilause)

4. HARJOITUS

Muodosta seuraavat ilmaiset ja lauseet:

חיה

fem. eläin

אבינו

isämme

- 1. Messias Jeesus
- 2. Jeesus on Messias.
- 3. isämme Abraham
- 4. Abraham on meidän isämme.
- 5. kuningas Salomo
- 6. Salomo on kuningas.
- 7. Salomo on se kuningas.
- 8. Hevonen on eläin.
- 9. oppitunti kaksi